

dr Magdalena Pinker

***Między zachwytem a pogardą – kronikarskie opisy Egipcjan
z czasów podbojów***

Gdy około 19 roku hidżry (640 n.e.) wojska arabskie kierowane przez ‘Amra Ibn al-‘Āṣa wkroczyły na teren Egiptu, spotkały na swej drodze licznych mieszkańców tego kraju. Owe zetknięcie Arabów z przedstawicielami innej religii, grupy etnicznej i językowej można obecnie badać niemal wyłącznie na podstawie najwcześniejszych zachowanych tekstów opisujących podboje, które powstawały dwa wieki po przedstawianych w nich wydarzeniach.

Napisane w III w. hidżry (IX w. n.e.) arabskojęzyczne kroniki, takie jak *Ta’rīḥ ar-rusul wa-al-mulūk* („Historia proroków i królów”) Aṭ-Ṭabarīego, *Kitāb futūḥ al-buldān* („Księga podboju krajów”) Al-Balāḍurīego i *Kitāb futūḥ Miṣr* („Księga podboju Egiptu”) Ibn ‘Abd al-Ḥakama, skupiają się przede wszystkim na opisach muzułmańskich zwycięstw, ale przy okazji wspominają również o podbitej ludności i jej kontaktach z najeźdźcami. Analiza oraz interpretacja tych zapisów dają podstawy do próby odtworzenia obrazu Egipcjan i przypisywanych im cech, zarówno wyglądu, jak i charakteru. Badania dyskursu zawartego w arabskojęzycznych tekstach historiograficznych są elementem szerszych studiów nad postrzeganiem nie-Arabów w okresie wczesnego średniowiecza.